

רביכלאי אפשטיין ב. נווה הירצה
כשיחסימימן מתקיימים בצניעה ובלי רעש, אני לא מתערבת...

רופא פנימי מטפל בכנות פעמיים בשבוע. לצוות הרפואי יש פה עבודה רכה. זהו צוות מסור, העושה עבודה נפלאה. כל הכנות מגיעות לכאן במצב גופני ירוד ביותר.

● **איך את מטפלת באותן בחורות מבתים טובים שנקלעו לצרה? אני יודעת שברגע וישבנות במאסר ובמעצר כמה בנות כאלה.**

אני אומרת שכל הכנות טובות. רבות מהן, חלק הארי שבהן, הן קורבנות. לא רוצה להאשים את החברה, אבל אני מאמינה שעליידי עבודה מונעת, רובן לא היו מגיעות אלינו. אין אצלי אנשים שהם חלאה, אין אצלי זונות לפי המושג שאנחנו מכירים. יש אצלי נערות שהתדרדרו כתוצאה מחוסר יחס והכנה של החברה. רבות מהן

בתאים. הן לא מתביישות. הן מסוגלות לפעמים לכל דבר. כשמגיעה נערה מפגרת, אני מייד שמה עליה עין, שלא תהיה קורבן לניצול מיני, שלא תהיה קורבן לניצול מכל סוג אחר ובוודאי שלא תהיה קורבן לאונס.

● **האם יש הברחות סמים ב. נווה הירצה?**

פה ושם הן מבריחות סמים. בעיקר כשהן חוזרות מחופשה. בדרך-כלל הן מבריחות את הסם ברחם או בקיבה.

● **איך היית תופסת אותן?**

הייתי מזמינה גינקולוג כדי לבדוק ברחם, או שולחת אותן לתצלומי רנטגן. פעם גילינו אצל בחורה, שבועיים אחרי לידה, שקית בתוך הרחם ובה 98 כדורי אדולן. היא סירבה להיבדק על ידי גינקולוג. שלחנו אותה לשיקוף שהראה שקית עם חוט. אבל בדרך-כלל אין בלי-כך הרבה הברחות. אל תשכחי שסם עולה כסף.

● **חנה מזרחי, היושבת במאסר על רצח הסרסור שלה, סיפרה כי בהגיעה לכלא הייתה נרקומנית ואילו כיום נגמלה מהסמים. כיצד אתם מטפלים באסירות נרקומניות?**

הן מקבלות טיפול גמילה עליידי כדורי אדולן. יש כאלה שמגיעות לכאן במצב שקשה לתאר. היתה בחורה צעירה אחת, שהגיעה לכאן כמה וכמה פעמים. ככל פעם במצב יותר קשה. היא יושבת אצלנו באשמת השחתת פנים. זה נשמע איום, אבל מה היא בסך הכל עשתה שרטה את הפנים לאשה בת ארבעים, שהיא סרסור יותר גרוע מגבר. הבחורה הצעירה הזו הגיעה לכאן עם רחם חולה לגמרי, בלי שיניים, במצב של ריקבון איום וגורא. לא היה לה הרבה זמן לחיות. ממש כאב לי הלב. שלחנו אותה לניתוח בבית-חולים וכל פעם היא היתה בורחת. בסוף אמרתי לה שאם לא תעבור את הניתוח תמות.

היא אמרה לי: „גברת רעייה אני לא אמות”

● **חנה שהגיעה אלינו ושהיה לה רחם רקוב, סידבה לעבור ניתוח. אמרתי לה: „את גברת רעייה, אני אמות מהסמים, לא מהרחם!”**

מהרחם, אני אמות מהסמים. נתנו לה טיפול גמילה, סידרנו לה את השיניים, והצלנו אותה. כעת יש לי פה בחורה שמכורה להוראין בצורה קשה. בחורה ממישפחה טובה מאוד. היא הגיעה לכאן בתחילת הריגה. ניסו לשכנע אותה לעשות הפלה, אבל היא סירבה. היא לא נשואה ואנחנו מעניקים לה טיפול רפואי מעולה. יש פה חובשת 24 שעות, ויש עליה לרגל לגינקולוג, לפסיכיאטר ולרופאיהשיניים, שמגיעים לכאן פעם בשבוע. לרופא השיניים יש הרבה עבודה. כולן מגיעות לכאן עם שיניים הרוטות מהסמים.

עם התינוק של ארכיב היה צריך לנסוע פעמיים בשבוע לטיפת-חלב, והיה צריך ליווי של גברים, כי היה חשש שאולי ינסו לחטוף אותו. מצד שני, תינוק בכלא מכניס אור לכלא. כשבילי, לבוא לראות איך הילד מתפתח זה תענוג. גם בשביל הכנות. הרי לכל אחת מהן יש רגש אימהי. תענוג לראות איך הן מטפלות בו ומשחקות איתו. ביום שישי הקרוב נהגוג בכלא את יוסי-ההולדת של גורל אדם, בנה של אורית ארכיב. הוא יהיה בן שנה. הוא נולד אצלנו. אורית קוראת לו התינוק של בית-הסוהר. זה יהיה אירוע פנימי. הכנות תאפנה עוגה ואורית תשחק עם הילד.

● **היו אצלנו מיקרי-אונס. אסירות אנסו אסידה מבגרת לקיים איתן יחסי-מיין**

● **אילו תנאים מעניק בית-סוהר לאם שיש לה תינוק בכלא?**

מפנים לה את אחד התאים הראשונים, שהוא תא בן שתי מיטות, והם מקבלים תא לבד.

● **מדוע האסירה זווה אייזנברג, היושבת במאסר-עוזלם על רצח אמו של מאהבה, מתגוררת לבד?**

היא לא מתגוררת לבד. יש איתה בתא אסירה תורכיה, שיושבת על הברחת סמים. אשה מבוגרת. לעולם לא הייתי חושדת בה שהיא הכריחה הרואין.

● **האם אורית ארכיב ושרה אנגל נהנות מזכויות יתר, שכן יש להן חדר רק לשתייה בעוד שרוב האסירות גרות ארבע בחדר?**

השיבוץ לחדרים הוא עבודת רוקטורט. את צריכה לשבת ולחשוב מי תסתדר עם מי. את צריכה לראוג שלא יהיה ניצול מיני. אורית ואנגל הן חברות עוד מבחוק, ואם הן מתנהגות כסדר וזה לא מפריע, אז למה לא לאפשר להן לגור באותו חדר?

● **האם את מודעת לקיום יחסי-מיין בין האסירות?**

בוודאי. ברור שיש ביניהן יחסי-מיין. אם זה נעשה בצניעה, אני לא מתערבת. בין הערביות יש ממש זוגות, אבל אצלן זה נעשה כלי-כך בצניעה וכלי-כך בשקט, שאני לא מתערבת. אצל האחרות המילה צינעה לא מוכרת בכלל. הן לא עושות את זה בצניעה, ואני לא מוכנה לראות שתי בנות עושות אהבה במיטה. זה לא נראה לי ואני לא מרשה את זה.

● **הן לא מתביישות? אין להן בושה. הן יכולות להיכנס למיטה כשדלת התא פתוחה. לא מפריע להן שיש עוד בנות בתא או סוהרת משגיחה עליהן.**

● **דיברת על זה עם הבנות?**

בוודאי שדיברתי. יחסי-מיין בין אסירות זה עניין. יש להן צורך מיני. זה רחף טבעי וזה לא יוצא-דופן. הברירות רוחפת אותן זו לזרועותיה של זו. הן מתאהבות האחת בשניה.

בנות שעוסקות בזנות ממילא שונאות גברים. זה לא אומר שהן לסביות. כמשך השנים היו פה לסביות. יכולת לראות את זה עליהן מייד. אבל בדרך-כלל זה לא נובע מזה שהן לסביות, אלא בגלל התנאים. אמרתי להן, לא אחת, שאני לא רוצה להפוך את נווה הירצה לבית-בושת לסבי. אם זה משהו יפה, שבא כתוצאה מאהבה, זה משהו ירי לזה. היינו פגשות פעם בשבוע, והיתה אצלי דלת פתוחה. בפגישות הכלליות הייתי מדברת איתן על בעיות של ניקיון, סדר ורעש, והייתי אומרת להן שאני יודעת בריוק מה קורה, בלי להוכיח שמות, שירעו שהמנהלת יודעת כל מה שמתרחש.

● **ואיך באמת ידעת, היו הלשונות? הבנות היו באות ומדווחות לי. היו כאלה שהיו באות להתלונן על ניצול מיני. היו לנו מקרי אונס, ששתי בחורות החזיקו בחורה אחת והכריחו אותה לעשות כל מיני דברים שגששים עושות זו לזו.**

● **מיהו הקורבן המיועד לאונס? בדרך-כלל נערה מפגרת.**

● **איך ידעת על מקרי האונס? הסוהרות תפסו אותן על חם.**

● **איפה זה נעשה?**

מנצלים ומנצלים. אם אני רואה מקרים חריגים של ניצול, אני לא מרשה את זה.

● **מההרשמות מאוד מאוד קצרה נדמה לי שנכון לרגע זה, שרה אנגל היא בעצם המנהיגה?**

אנגל מתפקדת כרגע מהלם המאסר. לפני שיצאתי מהכלא העברתי לה מסר. אמרתי לה שאם חלילה תישפט ותמשך לשבת בנווה-תרצה היא צריכה לראות אתגר במקום. היא בחורה אינטליגנטית ובעלת רמה והיא יכולה להשפיע לטובה על האסירות.

● **נדמה לי, וישב מההרשמות שטחית, שהן די פוחדות ממנה. בדין שהתקיים אחרי הקרנת הסרט נראה כאילו הן ציפו למוצא פיה, וכשהן דיברו הן הביטו בה, כאילו לאישור.**

היא בוודאי בחורה יוצאת-דופן במסגרת האנושית שיושבת בנווה-תרצה. היא עצמה כעת במצב לא רגיל. היא סובלת ממתחים לקראת המישפט. היא כנראה מאוד אוהבת את בעלה. יש לה מספיק צרות משלה ויחד עם זאת היא בעלת אישיות חזקה ומחפה על פחדיה, ומתפקדת בצורה נורמלית.

אם תישפט, ואני מקווה שיוזכו אותה, אני מקווה שתלך החוצה. כי חבל לי, אישית, שבחורה כמו שרה אנגל תשב בכלא. היה לה גליון אישום בגודל של שישה כרכים. אפילו לא נכנסתי לזה. קראתי קצת בעיתונים וזה הכל. אני מקווה שהיא לא אשמה. אני תמיד רוצה להאמין שהעצירות שלי לא תישפנה ושתצאנה לחופשי.

● **בתחילה היו ביניכן חיכוכים. היא אמרה לי שבהתחלה אמרה לך דברים שהיא מצטערת עליהם היום.**

היו חיכוכים. היא ניסתה להשתלט ואני לא

● **אמרתי לבנות שאני לא רוצה להפוך לבית-בושת לסבי**

הרשיתי. זו הפעם הראשונה שהיא יושבת בבית-סוהר. לאט לאט היא למדה מה מותר ומה אסור, ומה זה בית-סוהר. עם הזמן מצאה את מקומה, ולמדה איך לתפקד במסגרת בית-הסוהר. כיום היחסים בינינו טובים.

● **כיצד התמודדת עם פרשת התינוק של אורית ארכיב?**

זה לא התינוק הראשון שהיה לנו בכלא. גם

מנהלת-כלא אפשטיין
סוהרת צריכה להיות טובת-לב

עכשיו יש לנו תינוק, ורק לפני כמה ימים השתחררה אם עם תינוק נוסף. חוץ מזה יש לנו כרגע בחורה בהריון. יתכן מאוד שגם היא תלך במסגרת הכלא. תינוק בכלא זה הרבה אחריות.

● **ישב אצלי בחורה על השחתת בנים. אמללה היא זונה מהשכל. נגוד עליה גורדין-מוות. הסמים יגמרו אותה**

נאנסו עליידי אביה, רובן נולדו בבתים שלא נתנו להן סיכוי. הן קורבנות של החיים.

● **ואותה בחורה בהריון, שסיפרת עליה קודם?**

זה סיפור עצוב. בחורה כלי-כך יפה, מבית כלי-כך טוב. היא התמכרה להוראין. בחורה בת 22, למישפחה בעלת בית-חרושת, אנשים טובים. הם הפעילו את עורכת-הדין נירה לירסקי, שתבקש מהשוטט מעצר עד להעמדה לדין. הם רצו להגן עליה כדי שלפחות יהיה לה טיפול ושמירה בתקופת ההריון. יש לי בחורה שיושבת במעצר כחשודה בהשתתפות ברצח. בחורה אינטליגנטית מבית טוב.

● **במשך השנים עברו תחת ידיך אסירות רבות. מי מהן הרשימה אותך ביותר?**

היו הרבה נשים מרשימות. היו הצרפתיות שנעצרו באשמת חטיפת המטוס, שהיו נבונות מאוד. והיו בנות משלנו שאני לא רוצה לנקוב בשמותיהן, כי רובן השתקמו. כאלה שנעצרו על רמאויות, כמו רעייתו של נספח צה"ל, אשה אינטליגנטית מהחברה הגבוהה, שהסתכסה ברמאויות. וגם היום יש לי כמה נשים, שאת מסתכלת עליהן ואומרת — אלוהים איריים איך הן הגיעו לבית-הסוהר?

● **איך משתלבות אסירות שאינן מסכיבה עבריינית?**

הן עוברות משבר ראשון של הלב, ומשתלבות. תמיד חיפשתי את האור בתוך הכנות. היית מתפלאת כמה מאלה שאת קוראת להן „בעלות ממה נמוכה" מלאות תוכן, ואם רק היתה ניתנת להן הדמנות, הן היו מוציאות החוצה את הכישורים שלהן. העלנו בבית-הסוהר את ההצגה חנה סנש. אנשים בכו. הן שיחקו כלי-כך טוב. לרובן יש יכולת. לרובן זו היתה אפשרות לבטא את הכאב. ואת שואלת את עצמך — למה הן היו צריכות להגיע לבית-הסוהר, למה הן נדונו (המשך בעמוד 63)